

Monumentnummer*: 521269

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 augustus 2002
Kadaster deel/nr 82659/87

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Veghel	Meierijstad	Noord-Brabant

Locatienaam	Locatieomschrijving
Veghel	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Veghel	K			3234

Omschrijving**

Inleiding WOONHUIS met BEDRIJFSRUIMTE. Gebouwd als boerderij in 1887 in opdracht van F. van Eert in een ambachtelijk-traditionele bouwstijl. Nu in gebruik als woonhuis. Het achterhuis is gerestaureerd tussen 1993 en 1999 en heeft een restauratieve functie. Het dak is in 1996 gerestaureerd.

Omschrijving Eénlaags bakstenen pand op een L-vormige plattegrond onder een samengesteld zadeldak. Het dak is gedekt met oud Hollandse pannen en heeft deels opengewerkte windveren, voorzien van makelaars aan de topgevels. Het woongedeelte ligt evenwijdig aan de straat. Het bedrijfs gedeelte staat daar haaks op. De voorgevel is voorzien van een gepleisterde plint en kroonlijst. De gevel heeft vijf zesruits ramen met luiken. De paneeldeur heeft een gedeeld bovenlicht. Onder de kroonlijst is een reeks gietijzeren sierankers aangebracht. In de rechterzijgevel bevindt zich een opgeklampte deur. Aan weerszijden daarvan zijn zesruits ramen met luiken aangebracht. In de top bevindt zich in het midden een blindnis, daarnaast zesruits schuiframen. Daarboven een rond draairaampje met ijzeren kozijn in bloemvorm. Daarachter ligt het bedrijfs gedeelte, in het verlengde van de rechterzijgevel. In de voorgevel van dit haakse gedeelte zijn brede getoogde poorten geplaatst. De oostgevel van het bedrijfs gedeelte heeft een stalraam met ijzeren kozijn, voorzien van een korenaartje en een opgeklampte deur met bovenlicht. De westgevel van het bedrijfs gedeelte heeft een opgeklampte deur met bovenlicht, gevuld met kathedraalglas. Er zijn zesruits ramen in geplaatst. Verder in de westgevel onder meer een stalraam met korenaartje. De zijgevels zijn voorzien van een tandlijst. De achtergevel van het bedrijfs gedeelte heeft in de top een klein rond raam en is wat betreft het bovenstuk uit secundair gebruikte bakstenen opgetrokken. In de achtergevel van het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 20 april 2024

woongedeelte zijn schuiframen met een kleine roedenverdeling geplaatst. In het interieur zijn indeling en elementen uit de inrichting in oorspronkelijke vorm bewaard gebleven. De gang met marmeren vloertegels staat haaks op de straat. Het plafond is voorzien van stucornamenten. Halverwege is een tochtdeur geplaatst. Deze deur heeft een licht met geometrisch roedenpatroon, gevuld met gekleurd en figuratief glas. Rechts van de gang ligt een woonkamer (de oorspronkelijke "goei" kamer) met marmeren schouw en stucplafond. Links ervan een kamer met marmeren schouw en balkenplafond. Daarachter bevinden zich keuken (oorspronkelijk geut) en kelder met opkamer. De opkamer met originele kast en opgeklampte deur. Deze ruimtes achter in de woning waren oorspronkelijk van de voorkant gescheiden door een houten wand met paneeldeuren. Die houten wand is later vervangen door een gemetselde muur. De kast achter de paneeldeuren is omgebouwd tot badkamer. De kelder, overwelfd met geheel gepleisterde troggewelfjes, heeft betonnen pekelbakken en nissen waar zuivel in kon worden opgeslagen; verder een vloer met rode plavuizen, schrobputje, bakstenen trap, twee vensters met tralies. Een brede bakstenen trap met hoge treden vormt de toegang vanuit de keuken. Rechts van de inmiddels verwijderde gang bevindt zich "den herd" met schouw die is betegeld met schildpadtegels in dambordpatroon, afgewisseld met witte tegels; lampengat in de tegelwand en balkenplafond. Vanuit de keuken gaat een vaste, oorspronkelijke trap naar de zolder waar zich nog twee slaapkamers bevinden. De trap is af te sluiten door een luik. In het gehele pand zijn oorspronkelijke paneeldeuren en oorspronkelijke, geprofileerde deuromlijstingen behouden gebleven. Tussen woon- en bedrijfs gedeelte een oorspronkelijke dubbele deur met oude dranger. Het bedrijfs gedeelte heeft een gemetselde stookplaats en een hardstenen trog. Metalen kolommen en spanten zijn bij de restauratie aangebracht. Langs de rechterzijgevel is een smalle stoep met vierkante tegels aangelegd. Achter het pand, links, in noord-zuidrichting, een manshoge rode, bakstenen muur ter lengte van enkele tientallen meters, geled met beertjes en afgedekt met een rollaag.

Waardering Het pand Hoogstraat 21 te Veghel is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling en als gaaf voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het woonhuis met bedrijfsruimte. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de sobere maar evenwichtige detaillering. Het is van belang vanwege de gaafheid van het exterieur en het interieur. Het is een zeldzaam bewaard gebleven voorbeeld van een huis met bedrijfsruimte, destijds aan de rand van de kern van Veghel gebouwd. ===== Inleiding.

WOONHUIS met BEDRIJFSRUIMTE. Gebouwd als boerderij in 1887 in opdracht van F. van Eert in een Ambachtelijk-Traditionele bouwstijl. Nu geheel in gebruik als woonhuis. Het dak is in 1996 gerestaureerd.

Omschrijving.

Eénlaags bakstenen pand op een L-vormige plattegrond onder een samengesteld zadeldak. Het dak is gedekt met Oud Hollandse pannen en heeft gesneden windveren, voorzien van makelaars aan de topgevels. De oorspronkelijke windveren zijn vervangen door exemplaren met een soberder vormgeving.

Het woongedeelte ligt evenwijdig aan de straat. Het bedrijfs gedeelte staat daar haaks op. De voorgevel is voorzien van een gepleisterde plint en kroonlijst. De gevel heeft vijf zesruits ramen, oorspronkelijk voorzien van luiken. De paneeldeur heeft een gedeeld bovenlicht. Onder de kroonlijst is een reeks gietijzeren sierankers aangebracht. In de rechterzijgevel bevindt zich een opgeklampte deur. Aan weerszijden daarvan zijn zesruitsschuiframen met luiken aangebracht. In de top bevindt zich in het midden een blindnis, daarnaast zesruits schuiframen. Daarboven een rond draairaampje met ijzeren kozijn in bloemvorm. Daarachter ligt het bedrijfs gedeelte, in het verlengde van de rechterzijgevel. In de voorgevel van dit haakse gedeelte is een drietal brede getoogde poorten geplaatst. Tussen woon- en bedrijfs gedeelte een stalraam met ijzeren kozijn, voorzien van een korenaartje en een opgeklampte deur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met bovenlicht. De achtergevel van het bedrijfsgedeelte heeft een opgeklampte deur met bovenlicht, gevuld met kathedraalglas. Aan weerszijden daarvan is een zesruits raam geplaatst. Verder in de gevel onder meer een stalraam met korenaartje. De zijgevel is voorzien van een tandlijst. De achtergevel van het bedrijfsgedeelte heeft in de top een klein rond raam. In de achtergevel van het woongedeelte zijn schuiframen met een kleine roedenverdeling geplaatst.

In het interieur zijn indeling en elementen uit de inrichting in oorspronkelijke vorm bewaard gebleven. De gang met marmeren vloertegels staat haaks op de straat. Het plafond is voorzien van stucornamenten. Halverwege is een tochtdeur geplaatst. Deze deur heeft een licht met geometrisch roedenpatroon, gevuld met gekleurd en figuratief glas. Rechts van de gang ligt een woonkamer (de oorspronkelijke "goei" kamer) met haard en stucplafond. Links ervan een kamer met marmeren schouw en balken plafond en "doorloop". Daarachter bevinden zich keuken (oorspronkelijke geut) en kelder met opkamer. Deze ruimtes achter in de woning waren oorspronkelijk van de voorkant gescheiden door een houten wand met paneeldeuren. Die is vervangen door een gemetselde muur. Daarbij is ook de "doorloop" naar de kelder dichtgemaakt. De kast, achter de paneeldeuren is omgebouwd tot badkamer. De kelder, overwelfd met geheel gepleisterde troggewelfjes heeft betonnen pekelpakken en nissen waar de melkbussen in konden staan. Een brede bakstenen trap met hoge treden vormt de toegang vanuit de keuken. Rechts van de gang de "goei" kamer met marmeren schouw uit 1906 (betegeling met schildpadtegels in dambordpatroon met witte tegels) en stucplafond met ornamenten in het midden en in de hoeken. Achter deze kamer bevindt zich de oorspronkelijke herd. De schouw met schildpadtegels, in dambordpatroon afgewisseld met witte tegels is nog bewaard gebleven. De zogenaamde "stekkerhoek" is gedeeltelijk aan het uiteinde van de gang als kast nog aanwezig. Vanuit de keuken gaat een vaste trap naar de zolder waar zich nog twee slaapkamers bevinden. De trap is af te sluiten door een luik.

Het bedrijfsgedeelte heeft een gemetselde stookplaats en metalen kolommen en spanten uit het eind van de 20ste eeuw. Langs de rechterzijgevel is een smalle stoep met vierkante tegels aangelegd.

Waardering.

Het huis is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling en als gaaf voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het woonhuis met bedrijfsruimte. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de sobere maar evenwichtige detaillering. Het is van belang vanwege de gaafheid van het interieur en exterieur. Het is een zeldzaam bewaard gebleven voorbeeld van een huis met bedrijfsruimte, destijds aan de rand van de kern van Veghel gebouwd.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Woningen en woningbouwcomplexen	Woonhuis(K)	Woonhuis